

τῆς ἐν ἰσχύϊ νομολογίας τοῦ Ἀβδουρραχίμ, τυπωθείσης ἐν Κπ. κατὰ τὸ ἔτος 1827 καὶ μεταφρασθέντων ἐκ τοῦ τουρκικοῦ, ὑπὸ Δ. Κορυμουνδοῦράκη...». Περὶ τῆς σημασίας τῆς λ. «ἄβδουρραχίμ», βλ. ἐν 335, σ. 490.

276

1715–1733. Διάταξις πΚ. Ἰερεμίου Γ',

περὶ ἐθιμικοῦ κληρον. δικαίου ἐν περιοχαῖς Θράκης, ἐν 80, σ. 46–47.

«Ἱερώτατε μητροπολίτα Φιλιππουπόλεως... καὶ εὐλαβέστατοι ἱερεῖς καὶ χρήσιμοι γέροντες τῶν χωρίων Στενημάχου καὶ Ἀμπελιανοῦ... ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς... ἵνα ἀπὸ τοῦ νῦν... κληρονομῶσι τὸν θανόντα τὰ θηλυκὰ παῖδια ὡς νερόμισται. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ θανόντος καὶ ἐξάδελφοι καὶ ἀνεψιοὶ μακρὰν ἀπέχωσιν ἀπὸ τῆς ἄδικον ἀπαίτησιν τῆς παρὰ νόμου κληρονομίας...».

277

1715–1733. Συνοδικὸν Γράμμα πΚ. Ἰερεμίου Γ' περὶ κληρονομικῶν ζήτημάτων κλπ.

ἐν 70, Α' σ. 148–151.

«Ἀποκρινόμεθα... ὅτι ἡ διατετιμημένη προῖξ καὶ ἡ ἀδιατίμητος ἀντικειμένως ἔχουσιν, ὡς καὶ ἐκ τῶν ὀνομάτων δηλὸν ἐστὶ. Καὶ ἡ μὲν διατετιμημένη προῖξ τῷ ἀνδρὶ κινδυνεύεται, ἢ ἀποθάνῃ τὰ ζῶα, ἢ ἡ γυνὴ τῆς ἐσθῆτος κατατοίγῃ, τὴν ἀποτίμησιν αὐτῶν δίδωσιν ὁ ἀνὴρ, καὶ ἡνίκα παραλάβῃ τι εἰς προῖκα κατὰ διατίμην, χρεωστεῖ τὴν τιμὴν, ἢ τε ἐβελτίωσεν αὐτὸς κερδαίνει, ἢ τε ἐμείωσεν αὐτὸς κινδυνεύει καὶ ὑπόκειται. Τῆς δὲ ἀδιατιμῆτος προικὸς καὶ ἡ αὔξησης καὶ ἡ μείωσις τὴν γυναῖκα ὁρᾷ, καὶ λαμβάνει μὲν αὐτὴ τὸν τοκετὸν τῶν δούλων, τοὺς δὲ καρποὺς καὶ τὴν γονὴν τῶν θρεμμάτων ὁ ἀνὴρ λαμβάνει. Πρῶτον μὲν τοὶ πληρῶν τὰ πρωτότυπα, καὶ ὑποβάλλων ἀντὶ τῶν τελευτώντων ἐκ τῶν ἐπιγενομένων, εἰς ἀναπλήρωσιν δηλονότι τῶν πρωτοτύπων. Οὐκ ἔστιν οὖν τὴν ἀδιατίμητον προῖκα ἰσοδυναμεῖν τῇ διατετιμημένῃ, εἰ καὶ τοῦναντίον ἔσθ' ὅτε συμβαίνει, καὶ ἡ διατετιμημένη προῖξ ὡς ἀδιατίμητος γίνεται καὶ λογίζεται, κατὰ συναρέσκειαν καὶ θέλησιν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ ἀνδρογόνου καὶ τῇ γυναικὶ κινδυνεύει, ἀλλὰ τὸ ἐκ συμφωνίας ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ ἀνδρογόνου γίνεται, οὐ μὴν δὲ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε. Τὴν δὲ ἀδιατίμητον προῖκα ἰσοδυναμεῖν τῇ διατετιμημένῃ οὐ γέγραπται περὶ τούτου ὅλως ἐν τοῖς νομικοῖς διατάγμασι, καὶ λοιπὸν παράλογος ἐστὶν ἡ περὶ τούτου αὐτόθι συνήθεια καὶ οὐ δεῖ ταύτην ἐνεργεῖσθαι τοῦ λοιποῦ, ὡς ἀγνωσμένην τοῖς ἱεροῖς νόμοις. Ἡ αὔξησης δὲ καὶ τὸ κέρδος τῶν χάριν προικὸς δοθέντων μετρητῶν, καὶ οἱ καρποὶ τῆς λοιπῆς προικὸς καὶ ἡ τῶν θρεμμάτων γονὴ τῆς γυναικὸς ἐτι ζώσης, τοῦ ἀνδρὸς εἰσὶν, ὡς προείρηται, ἀπαρμειώντων σωζομένων τῶν πρωτοτύπων.

Ὅταν δὲ ἡ γυνὴ ἀποθάνῃ καὶ καταλείψῃ παῖδιον, τῆνικαῦτα τὰ χάριν προικὸς δοθέντα μετρητὰ καὶ ἡ λοιπὴ καθόλου προῖξ καὶ περιουσία τῆς μητρὸς τοῦ παιδίου, ναὶ δὴ καὶ αἱ πρὸ γάμου δωρεαὶ τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τὴν γυναῖκα, εἴτε πράγματα, εἴτε ἄσπρα, ταῦτα πάντα κληρονομία γίνονται τοῦ καταλειφθέντος παιδίου, πλην ἐὰν φυλάξῃ χρεῖαν παντελῇ εἰς τὸ ἐξῆς ὁ ἀνὴρ, καὶ μηκέτι εἰς ἄλλον ἀποβλέψῃ γάμον, τότε λαμβάνει αὐτὸς τὸ τέταρτον

μέρος ἀπὸ ὅλης τῆς προικὸς καὶ περιουσίας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ὑπάρχουσι τοῦ παιδίου κληρονομία. Εἰ δὲ θελήσῃ λαβεῖν καὶ ἄλλην αὐθις γυναῖκα ὁ ἀνὴρ, μηδὲν μετέχει τῶν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ὑπαρχόντων, ἀλλὰ τὰ πάντα εἰσὶ τοῦ παιδίου, ὅπερ παιδίον αὐτὸς ὁ πατὴρ ὀφείλει παρακατέχειν καὶ ζωοτροφεῖν αὐτὸ οἰκείαις ἐξόδοις καὶ ἀναλώμασι, διαφυλάττων καὶ σώζων ἀπαραμείωτα τὰ τῆς μητρὸς τοῦ αὐτοῦ παιδίου ὑπάρχοντα, ἕως οὗ ἔλθῃ εἰς τελείαν ἡλικίαν τὸ παιδίον καὶ παραλάβῃ αὐτά. Ἐὰν δὲ ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου, λαβὼν ἑτέραν γυναῖκα, ὑποπτος ἐστὶν ὡς καταναλώσει καὶ μέλλει διαφθεῖραι τὰ μητρικὰ ὑπάρχοντα τοῦ παιδίου, καὶ ὡς οὐκ ἐπιμελήσεται τούτου καλῶς καὶ ὡς δεῖ, τότε παραλαμβάνουσιν αὐτὸ τὸ παιδίον, μετὰ τῶν μητρικῶν αὐτοῦ ὑπαρχόντων οἱ γονεῖς τῆς ἀποθανούσης γυναικὸς, ζωοτροφοῦντες αὐτοὶ τοῦτο ἐξ ἰδίων, τὰ δὲ μητρικὰ αὐτοῦ ὑπάρχοντα φυλάττοντες σῶα καὶ ἀπαραμείωτα, ἕως τελείας αὐξήσεως τοῦ παιδίου. Ἐὰν δὲ καὶ αὐτοὶ ὑποπτοὶ εὗρεθῶσι, δέον παραδοθῆναι τὰ μητρικὰ ὑπάρχοντα τοῦ παιδίου τινὶ τῶν συγγενῶν, ἢ καὶ ἄλλῳ πιστῷ καὶ ἀνυπόπτῳ προσώπῳ, εἰς διατήρησιν αὐτῶν καὶ διαφύλαξιν ἀσφαλῆ.

Ἐὰν δὲ τὸ παιδίον αὐτὸ συμβῇ ἀποθανεῖν ἀνήλικον, τὴν προῖκα καὶ περιουσίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δέον διανεμηθῆναι εἰς τρία μέρη, καὶ τὸ μὲν ἓν μέρος δοθῆναι εἰς τὴν κηδεῖαν καὶ τὰ μνημόσυνα τοῦ ἀποικομένου, τὸ δὲ ἕτερον μέρος λαβεῖν τὸν πατέρα τοῦ παιδίου, τὸ δὲ ἄλλο λαβεῖν τοὺς γονεῖς τῆς ἀποθανούσης γυναικὸς τῆς καὶ μητρὸς τοῦ παιδίου.

Τὰ θεώρητρα δὲ τὰ μὲν ἡμίση ὑπάρχουσι τοῦ ἀνδρός· τὰ δὲ λοιπὰ ἡμίση τῆς γυναικὸς, καὶ συναριθμοῦνται καὶ ταῦτα, τὰ τῆς γυναικὸς δηλαδὴ θεώρητρα, τῇ λοιπῇ περιουσίᾳ αὐτῆς. Τὰ δὲ στεφανιάτικα ὑπάρχει τῆς γυναικὸς . . .»

278

1715-1733. Διάγνωσις πΚ. Ἰερεμίου Γ', δι' ἧς κηρύσσεται διαλελυμένη ἡ μεθ' ἱερολογίας μνηστεία, ἀποδημοῦντος τοῦ μνηστῆρος ἐπὶ πενταετίαν, ἢ διὰ τὴν τῆς τύχης ἀλλαγὴν, περιπεσόντος τοῦ μνηστῆρος εἰς δυστυχίαν, ἐν 70, τ. Α', σ. 209-210.

« . . . τῆς ρηθείσης μνηστείας αὐτῶν δι' ἱερολογίας συντελεσθείσης, τὰ ἴσα τε τοῦ γάμου ἐπεχούσης, καὶ μὴ διαλυομένης ραδίως καὶ χωρὶς εὐλόγου καὶ νομίμου αἰτίας, αὐτὸς ἀπελογήσατο καὶ προῦβάλετο ἀδυνάτως ἔχειν ἀποδημῆσαι ἐντεῦθεν . . . διὰ τὴν ἐπισυμβᾶσαν αὐτῷ δυστυχίαν καὶ διὰ τὸ ἐπικείμενον αὐτῷ βαρὺ χρέος, τῶν δανειστῶν αὐτοῦ μὴ ἀφιέντων, μηδὲ συγχωρούντων αὐτῷ τὴν ἐντεῦθεν ἀποδημίαν. Τούτου χάριν, τῆς ἀνάγκης αὐτοῦ ταύτης μηδεμίαν διόρθωσιν καὶ θεραπείαν ἐπιδεχομένης, καὶ τῆς γαμικῆς αὐτῶν συνοικίσεως ἀδυνάτου ἀναφανείσης, ἐπειδὴ οἱ ἱεροὶ καὶ θεῖοι νόμοι, πρὸς ταῖς ἄλλαις αἰτίαις, ἐφ' αἷς ἀξιοῦσι διαλύεσθαι τὴν μνηστείαν, μίαν τίθενται καὶ ἀριθμοῦσι καὶ τὴν τῆς τύχης ἀπαλλαγὴν, ὁπότε δηλαδὴ δυστυχία περιπέσῃ θάτερον μέρος τῶν μνηστευομένων, καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ ρηθέντος . . . συνέβη, τοῦτο μὲν διὰ τὴν δυστυχίαν αὐτοῦ, νόμιμον οὖσαν αἰτίαν εἰς διάλυσιν, τοῦτε δὲ προνοούμενοι τῆς ρηθείσης Β., ὥστε μετὰ τὴν πενταετὴ ὑπομονὴν μηκέτι κινδυνεύειν περαιτέρω κατὰ ψυχὴν, διὰ τὴν στέρησιν τῆς ἀνδρικῆς περιθάλψεως, κυβερνήσεώς τε καὶ ζωοτροφίας αὐτῆς, δεῖν ἐγνωμέν διαζεῦξαι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων ἐκκλησιαστικῶς . . .».

